

	Kmetijski inštitut Slovenije Oddelek za kmetijsko tehniko Hacquetova 17 1000 Ljubljana tel.: ++386 – (0)1- 2805262 fax.: ++386-(0)1-2805255 www.kis.si E-mail: bioplin@kis.si	 www.bio-methaneregions.eu
---	---	--

Zapisnik 2. sestanka Svetovalnega odbora za projekt BIOMETHANE REGIONS

Datum sestanka: **27.2.2012**

Kraj sestanka: **Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana**

Čas sestanka: **začetek 12⁰⁰, zaključek 14⁵⁵**

Prisotni: **glej seznam prisotnih**

Dnevni red:

1. Predstavitev aktualnih dejavnosti na projektu BIOMETHANE REGIONS (dr. Viktor Jejčič)
2. Predstavitev stanja na področju kmetijskih bioplinskih naprav (mag. Tomaž Poje)
3. Stanje na področju biometana v Sloveniji
4. Naloge svetovalnega odbora
5. Razno

Ad 1) **dr. Viktor Jejčič**, predstojnik Oddelka za kmetijsko tehniko na Kmetijskem inštitutu Slovenije, je kot vodja projekta BIOMETHANE REGIONS za Slovenijo, na kratko predstavil evropski projekt za alternativne vire energije BIOMETHANE REGIONS, ki je sofinanciran znotraj področja Intelligent Energy Europe. Projekt je usmerjen v uporabo biometana (očiščenega bioplina do faze metana) pridobljenega iz živalskih in rastlinskih odpadkov za vbrizgavanje v javno omrežje zemeljskega plina in pogon vozil. Večina do sedaj izvedenih del na projektu je tudi dosegljiva na spletni strani projekta.

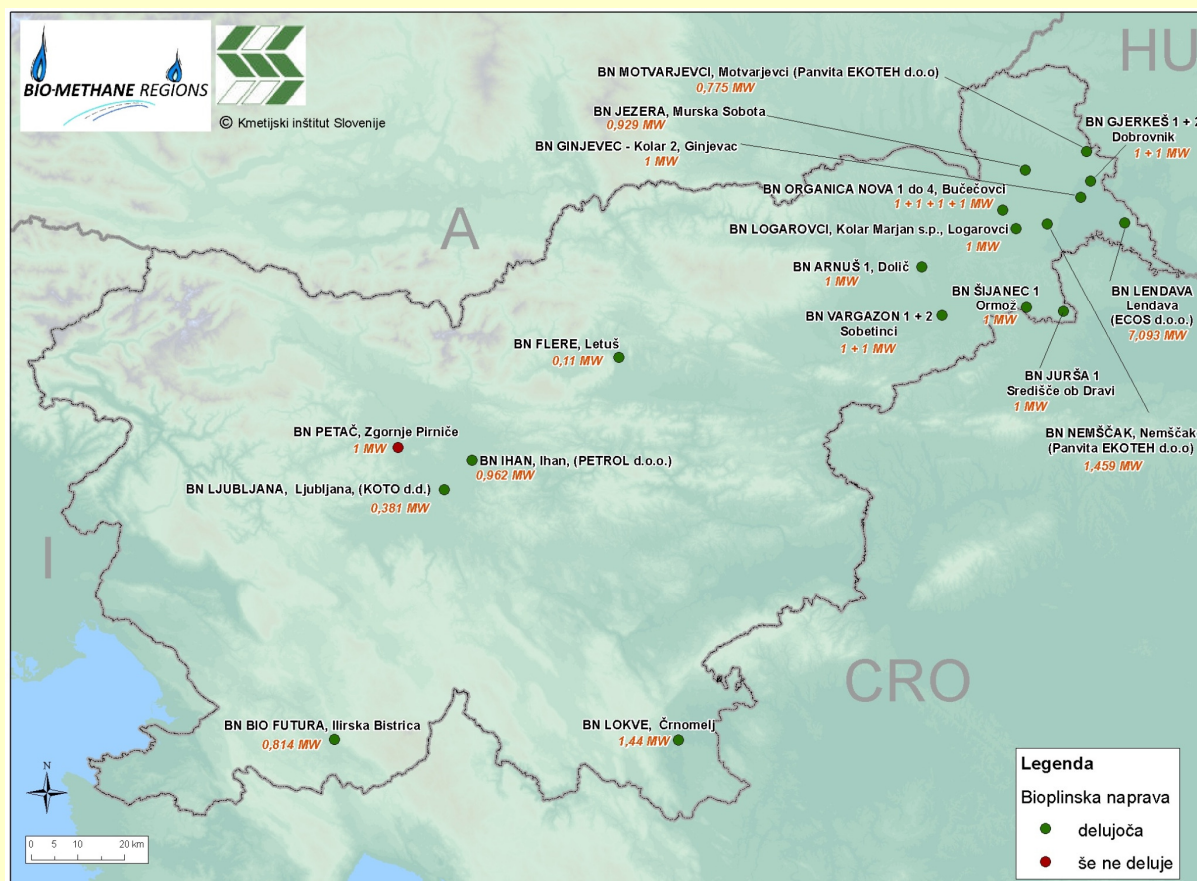
Nadalje je predstavil tudi tehnologije pridobivanja biometana iz bioplina ter možnosti njegove uporabe ali za pogon vozil ali za iniciranje v plinovode. Predstavil je tudi nekaj primerov s področja traktorske tehnike (Steyr in Valtra lahko kot gorivo uporabljata biometan). Predstavil je tudi različne postopke čiščenja samega bioplina, pa tudi čiščenje bioplina do faze biometana.

Tehnologija za čiščenje bioplina do faze biometana (Air Liquid)

Ad 2) **mag. Tomaž Poje** (KIS) je predstavil aktualno stanje na področju bioplina v Sloveniji. Kmetijske bioplinske naprave so namreč tesno povezane s kmetijstvom, kot virom vhodnih substratov za bioplinske naprave kot tudi virom površin, kjer se gnoji s predelanim substratom. Predstavil je vlogo kmetijstva v zagotavljanju prehranske varnosti, prilagajanju podnebnim spremembam, zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in tudi viru obnovljivih virov energije. Poudaril je, da bo kmetijstvo poleg klasične pridelave hrane in različnih surovin imelo v prihodnosti tudi vse večjo vlogo na področju stranskih odpadnih produktov, ki predstavljajo surovino za različna biogoriva (trdna, tekoča, plinasta).

Kljub gospodarski recesiji je število kmetijskih bioplinskih naprav v Sloveniji v zadnjih letih naraslo. Na sliki so prikazane kmetijske bioplinske naprave v Sloveniji glede na podatke Javne agencije RS za energijo. Nekatere od prikazanih bioplinskih naprav so pogojno kmetijske, ker v večjem deležu uporabljajo tudi substrate, ki ne izvirajo iz kmetijstva.

Slika: Karta (kmetijskih) bioplinških naprav v Sloveniji, stanje december 2011. Moč je navedena po deklaracijah Javne agencije RS za energijo. Bioplinarna Petač še nima deklaracije!

Poje je predstavil tudi aktualne razpise Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada oziroma njihov Javni poziv za Nepovratne finančne pomoči za vozila na stisnjen zemeljski plin ali bioplin za javni potniški promet. V okviru tega razpisa je MOL v letu 2011 nabavil 20 avtobusov na stisnjen zemeljski plin ali bioplin – biometan, postavljena pa je tudi prva javna polnilnica na stisnjeni zemeljski plin (CNG).

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je imenovalo konec leta 2010 strokovno skupino za pripravo strategije o uporabi kmetijske biomase v energetske namene. Osnutek strategije je dostopen na spletni strani MKGP oziroma na spodnji povezavi:

http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/Novinarsko_sredisce/Spocila_za_javnost_novice/Podrocje_Kmetijstva/11_05_24_SJ_Strategija_biomasa_priloga.pdf

Osnutek je bil tudi predstavljen na sejmu AGRA 2011 v Gornji Radgoni. Trenutno pa še ni končne verzije strategije, ki bi bila lahko osnova za vzpostavitev nove podporne sheme za OVE.

Perspektiva bioplinskih naprav mag. Poje vidi v odvisnosti od:

- sistema podpor države (ali posameznih ministrstev),
- kmetijskega potenciala.

Brez sistema ustreznih podpor se bioplinski sektor nikjer v Evropi ne razvija, tako je tudi pri nas v Sloveniji. Zlasti za razvoj manjših bioplinskih naprav Poje meni, da bi morala biti podpora višja kot je v trenutnem sistemu podpor. Seveda pa tudi sistem podpor ne zadostuje, če ni ustreznega potenciala za bioplin. Zadnji tak potencial je bil izdelan aprila 2010. Njena avtorja sta Peter Pšaker in Barbara Lobe iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Zavoda Celje. Izračunala sta, da je po scenariju 1, ki

najmanj posega v primarno kmetijsko pridelavo, kmetijski potencial za bioplin 86 MW_e.

Mag. Poje je predstavil tudi delovanje Inšpekcijskega sveta, ki je stalno medresorsko delovno telo za medsebojno koordinacijo dela in doseganje večje učinkovitosti različnih inšpekcij. Na tem področju je zanimivo njihovo - [vmesno poročilo posebne koordinacije Inšpekcijskega sveta](#), o domnevnem onesnaženju okolja in vodnih na širšem področju Postojne in Ilirske Bistrice

Predstavil je tudi spremembe povezane z bioplinsko napravo in njenim digestatom, ki jih uvaja Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Ta je trenutno v medresorskem usklajevanju po zaključeni javna razpravi.

Izpostavil je tudi problematiko povezano s težkimi kovinami v digestatu in potrebo po spremembi ustrezne Uredbe.

Ad 3, 4 in 5) Pod temi točkami je bila dejansko razprava med udeleženci sestanka.

Dr. Jejčič izpostavil, da čiščenje bioplina v biometan lahko do 20 % podraži proizvodno ceno bioplina ter da ni ustrezne zakonodaje ali pravilnikov za iniciranje biometana v plinsko omrežje.

G. Durič (Panvita EKOTEH) je izpostavil problematiko, ki se poraja zaradi obstoječe Uredbe o bioloških odpadkih, vsebnosti bakra in cinka v digestatu zlasti ob uporabi prašičje gnojevke. Gnojevka, ki ni obdelana z anaerobno fermentacijo v bioplinski napravi pa se brez omejitev glede težkih kovin lahko troši po kmetijskih površinah. Dosedanje Ministrstvo za okolje je več kot štiri leta opozarjal na potrebe po spremembah uredbe. Poudaril je tudi na dolgotrajen čas (najmanj 2 leti), ki poteče od ideje za bioplinsko napravo in do pridobitve vseh dovoljenj za realizacijo. Izpostavil je tudi nesmiselne zahteve po higienizaciji gnojevke, ki gre v bioplinsko napravo. Za potrebe VURS-a in Ministrstva za okolje pa se morajo voditi tudi dvojne evidence za iste zadeve.

Dr. Tanja Gomišček iz MKO-a je v razpravi povedala, da MKO pripravlja osnutek zakonodaje, kjer bo pravilno specificirano kdaj kompost ali digestat nista več odpadek ampak proizvod. V spremembah bodo upoštevane tudi zahteve glede digestata in vsebnosti bakra in cinka, če so vhodne surovine iz kmetijstva. V pripravo Uredbe bodo vključeni tudi lastniki bioplinskih naprav in kompostarn tako da ne bi prihajalo več do nesmiselnih predpisov.

Predstavnik ARSO, g. **Tone Kvasič** je opozoril na potrebo po pravilni izpolnitvi vlog za okoljevarstvena dovoljenja. Nepopolne vloge je potrebno dopolniti, za to odobritev traja dlje časa. Njegov nasvet je, da manj večji pisanja takih vlog zato najamejo ustrezna specializirana podjetja. ARSO pa rešuje bolj urgentne primere prednostno in če so taki problemi za bioplinsko napravo, potem svetuje, da jih investitorji seznanijo s tem in da vedno poskusijo najti ustrezno rešitev. Vrsta za reševanje vlog pa je na ARSO-tu dolga

g. **Babič** (Adriaplin) je izpostavil, da je njihovo podjetje zelo zainteresirano za biometan in njegov iniciranje v plinovode, vendar mora imeti biometan ustrezen certifikat tako kot je to urejeno v Nemčiji za področje biometana.

G. **Zver** (Keter Organica) je poudaril, da biometana ne bo, dokler ni ustrezne (finančne) podpore za proizvodnjo.

G. **Al-Mansour** je poudaril, da je področje biometana pri nas še nepokrito v sistemu podpor za OVE.

G. **Grkman** (MKO) je poudaril potrebo po spremembi podporne sheme, če želimo imeti več bioplinskih naprav z večjim deležem gnojevke in stranskih proizvodov iz kmetijstva.

Zapisal: mag. Tomaž POJE, Kmetijski inštitut Slovenije; Oddelek za kmetijsko tehniko

Ljubljana, 28.2.2012

P.S.: G. Urban Odar, predstavnik GIS DZP, se je opravičil zaradi neudeležbe na sestanku. Se je pa s predstavniki KIS-a dogovoril za predstavitev projekta na GIS DZP za njihove člane.

**Lista prisotnih
na 2. sestanku Svetovalnega odbora za projekt BIOMETHANE REGIONS
Kmetijski inštitut Slovenije, Ljubljana 27.2.2012**

Ime in priimek	Institucija	Naslov	Telefon	E-mail
dr. Fouad Al-Mansour	Institut Jožef Stefan – Center za energetska učinkovitost	Jamova 39, Ljubljana	01-5885329	Fouad.al-mansour@ijs.si
Nataša Černila Zajc	Eko sklad, j.s.	Tivolska cesta 30, Ljubljana	01-2414846	ncernila@ekosklad.si
dr. Viktor Jejčič	Kmetijski inštitut Slovenije	Hacquetova 17, Ljubljana	01-2805102	Viktor.jejcic@kis.si
mag. Tomaž Poje			01-2805100	Tomaz.poje@kis.si
Jože Križan	AGROINVEST	Griblje 81, 8332 Gradac	040-888057	krizanjoze@gmail.com
Mag. Aleš Zver	Keter Group	Titova cesta 2a, Maribor	041-287272	ales@keter.si
Dr. Tanja Gomišček	MKO	Litostrojska 54, Ljubljana	01-4787306	Tanja.gomiscek@gov.si
Matjaž Grkman	MKO	Dunajska 22, Ljubljana	01-4789034	Matjaz.grkman@gov.si
Lea Lavrič	KOTO	Agrokombinatska 80, Ljubljana	01-5878117	Lea.lavric@koto.si
Tone Kvasič	ARSO	Vojkova 1a, Ljubljana	01-4784563	Tone.kvasic@gov.si
Tina Viher Vešnaver	ARSO	Vojkova 1a, Ljubljana	01-4784517	Tina-viher-vesnaver@gov.si
Iztok Kremser	ENOS	C. železarjev 9	04-59441902	iztok.kremser@enoslng.si
Matjaž Grmek	ApE	Litijska 45	01-5863872	Matjaz.grmek@ape.si
Alojzij Babič	Adriaplin	Dunajska 7, Ljubljana	01-2342100	Alojz.babic@adriaplin.si
Lorenzo Maina	Adriaplin/ENI	Dunajska 7, Ljubljana	01-2342100	Lorenzo.maina@adriaplin.si
Matjaž Durič	Panvita EKOTEH	Lendavska 5, Rakičan, Murska Sobota	02-5439282	Matjaz.duric@panvita.si